

VEREENVOUDIGING WERKPLEKLEREN – WERKER- VARINGSSTAGE

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.serv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@serv.be

Adviesvraag	Besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van (1) het besluit van de Vlaamse Regering van 15 februari 2008 tot vaststelling van de regels voor de erkenning en financiering door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding van de gespecialiseerde trajectbepaling- en -begeleidingsdienst, de gespecialiseerde arbeidsonderzoeksdiensten en de gespecialiseerde opleidings-, begeleidings- en bemiddelingsdiensten, (2) het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding en (3) het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten
Adviesvrager	Jo Brouns – Vlaams minister van Werk, Economie, Sociale Economie, Innovatie & Landbouw
Ontvangst adviesvraag	26 juli 2022
Decretale opdracht	SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)
Goedkeuring raad	24 augustus 2022
Contactpersoon	Sandra Hellings shellings@serv.be

De heer Jo Brouns

Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw

Ellipsgebouw

Koning Albert-II laan 35

1030 Schaarbeek

VEREENVOUDIGING INSTRUMENTARIUM WERKPLEKLEREN

Mijnheer de minister

Op 26 juli ontvingen we uw vraag tot advies over het voorontwerp van uitvoeringsbesluit m.b.t. de vereenvoudiging van het huidige instrumentarium werkplekieren. Heel concreet wenst u de werkervaringsstage (WES) te hervormen en de activeringsstage en de gespecialiseerde beroepsverkennde stage af te schaffen.

De sociale partners hebben dit dossier in de loop van 2021/2022 nauwgezet opgevolgd binnen de VDAB nl. via de tijdelijke werkgroep competenties, de Technische Werkgroep (TW VDAB) en de Raad van Bestuur (RVB VDAB). Op 27 april 2022 gaf de RVB VDAB een positief advies over het toen voorliggende voorontwerp van besluit. **In navolging hiervan verlenen de sociale partners binnen de SERV opnieuw een positief advies.**

De tijdelijke VDAB-werkgroep evalueerde het instrumentarium. Uit deze analyse bleek dat de doelgroep en finaliteit van de verschillende instrumenten overlappen en dat een coherent verhaal wat betreft rechten/plichten en incentives ontbreekt. Een meer flexibel en future proof basisproduct is nodig. **De SERV vindt het daarom positief dat er een vereenvoudiging van het instrumentarium werkplekieren wordt doorgevoerd.** Indien dit leidt tot meer duidelijkheid over het instrumentarium én de individuele instrumenten verhoogt dit het gebruiksgemak en kan dit de opname alleen maar ten goede komen.

Een vereenvoudiging volstaat evenwel niet. Aan het welslagen van het instrument werkervaringsstage (en bij uitbreiding het hele instrumentarium werkplekieren) zijn ongewijzigd een aantal voorwaarden verbonden zoals:
(1) een goede screening/inschatting/toeleiding door VDAB en partners;
(2) voldoende kwalitatieve leerwerkplekken;
(3) een goede begeleiding van de stagiair/niet-werkende werkzoekende op de werkplek;

(4) ondersteuning van de werkgever in zijn engagement en opdracht en

(5) aandacht voor nazorg.

Deze voorwaarden werden naar voor geschoven in meerdere SERV-adviezen uit deze en vorige legislatuur en blijven van kracht. De SERV vindt het belangrijk ook deze aspecten terug onder de aandacht te brengen. Meer specifiek verwijzen de sociale partners naar het advies op eigen initiatief rond de gemeenschapsdienst waarin zij stellen dat een gepast traject en aanbod voor de nog steeds omvangrijke groep van langdurig werkzoekenden nodig zijn.

Binnen de TW VDAB werd gevraagd om een adequaat monitoring- en evaluatiesysteem toe te voegen, niet enkel voor de hervormde WES maar voor alle werkplekleerinstrumenten, en dit zowel budgettair als inhoudelijk. De inzet van de instrumenten en hun effect op de kans op duurzaam werk zijn essentiële aspecten van een grondige evaluatie. De SERV wil ook hier de aandacht op vestigen. Immers, ook niet-werkende werkzoekenden die voorheen een activeringsstage of een gespecialiseerde beroepsverkenkende stage volgden, zullen nu een WES-premie krijgen. Er moet aandacht zijn voor het budgettaire effect hiervan. Een overzicht met info over vergoeding naargelang uitkeringsstelsel zorgt voor meer duidelijkheid. De bevroering van de degressiviteit van de werkloosheidsuitkering zal worden beperkt tot de duur van de effectieve werkervaringsstage; de impact hiervan op het individu moet nauwgezet gemonitord worden.

Het voorontwerp van besluit dat op de Raad van Bestuur werd voorgelegd en goedgekeurd, verschilt op twee cruciale punten van de versie die aan de SERV voor advies wordt voorgelegd. De SERV vraagt deze verschillpunten te motiveren.

1. Het eerste verschil betreft de definitie van de werkervaringsstage zoals opgenomen in artikel 3. In het initiële voorontwerp stond dat dergelijke stage onderdeel kan uitmaken van een traject of voortraject naar betaald werk. De zinsnede 'of voortraject' werd niet behouden. Is dit gezien de ruimere doelgroep (nl. de doelgroep van het huidige instrument activeringsstage) haalbaar?
2. Het tweede verschil sluit hier bij aan. Het betreft art. 10. dat art. 111/01 m.b.t. de voorwaarden voor de werkervaringsstage aanpast. In 3° van dit artikel stond initieel: "de niet-werkende werkzoekende een gebrek aan generieke competenties en werkervaring heeft of de niet-werkende werkzoekende een medisch, mentaal, psychisch, psychiatrisch of sociaal probleem, of een combinatie van die problemen, heeft." Dit werd beperkt tot een gebrek aan generieke competenties en werkervaring. Zelfde vraag: als er wordt gekozen voor een breed basisproduct

dat ook gericht is naar de doelgroep van het huidige instrument activiteitsstage, kan deze zinsnede dan wegvallen?

Tot slot heeft de SERV nog een verduidelijkingsvraag. Art. 4 bepaalt wat er gebeurt indien een werkgever zijn wettelijke of contractuele verplichtingen niet nakomt. Concreet is er een uitsluiting van drie jaar van volgende werkplekleervormen mogelijk: beroepsverkennende stage, opleidingsstage, werkervaringsstage en beroepsinlevingsstage. Betekent dit dat een IBO of IBO-plus wel mogelijk blijven?

De SERV is uiteraard steeds bereid dit advies verder te komen toelichten.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Hans Maertens
voorzitter